

УДК 351

Соколов А.В.¹, Резнікова Е.Р.²

¹ канд. держ. упр., доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. МТЕ-510 НУ «Запорізька політехніка»

ДІЯЛЬНІСТЬ МИТНИХ ОРГАНІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДИ В УКРАЇНІ

Проблема контрабанди - одне з найголовніших та першочергових завдань держави у справі захисту економічної діяльності та економічних інтересів. Вже понад два останніх десятиріччя контрабандними виявляється значна частина експортно-імпортних товаропотоків в Україні. Особлива небезпека для держави полягає в тому, що контрабандні махінації проводяться із вчиненням корупційних діянь службовими особами державних та місцевих органів влади. Збитків зазнають інтереси вітчизняного товаровиробника. Нелегальне ввезення іноземних товарів зменшує попит на

продукцію українського виробництва, знижує конкурентоспроможність українських підприємств на внутрішньому ринку. Крім того, результати такої кримінальної діяльності мають негативний вплив на суспільні відносини у сфері захисту життя та здоров'я громадян, дестабілізує нормальний розвиток торговельно-фінансових відносин та експортно-імпортних товаропотоків в Україні.

Відтак, зауваживши вузьку сферу діяльності митних органів та підприємств що виконують митну діяльність, слід зазначити, що мова йде про порушення митної безпеки як невід'ємної складової національної безпеки в цілому, а тому доцільним є вивчення та визначення такої категорії, як «митна безпека України».

Головна мета митної безпеки - гарантування захисту економічних інтересів країни, захищеність життєво важливих потреб, інтересів і цінностей людини, населення, держави та регіонів від внутрішніх і зовнішніх загроз. Через постійні зміни в податковому та митному законодавстві, нестабільність фінансової ситуації в державі, тіньову економіку митна безпека, як складова частина економічної безпеки країни, залишається під загрозою. Якщо ж митна безпека держави не буде забезпечена належним чином, може мати негативний вплив на стан соціально-економічного розвитку країни.

Заходи протидії контрабанді в Україні здійснюються різними органами державної влади, що складають певну систему суб'єктів протидії контрабанді. Одним із таких суб'єктів є митні органи України. До ряду митних органів належать: митниці, митні пости, органи доходів і зборів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері державної митної справи.

Основними завданнями митних органів України у сфері протидії контрабанді та порушенням митних правил є: забезпечення в межах своїх повноважень реалізації державної митної справи шляхом запобігання та протидії контрабанді, а також протидія митним правопорушенням під час застосування митного законодавства; здійснення у встановленому порядку обміну інформацією з митними органами іноземних держав із питань виявлення, розкриття, припинення й профілактики порушень законодавства в митній сфері згідно з міжнародними угодами; накопичення, систематизація та аналіз інформації про форми, способи вчинення контрабанди й порушень митних правил, структури предметів правопорушень із метою усунення причин та умов їх вчинення, визначення можливих схем незаконного переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України; організація та виявлення кримінальних та інших правопорушень у митній сфері; здійснення заходів із виявлення та упередження схем ухилення від сплати митних платежів суб'єктами господарювання при здійсненні зовнішньоекономічних операцій; проведення заходів щодо запобігання та

протидії порушенням митних правил; здійснення провадження в справах про порушення митних правил; здійснення кінологічного забезпечення та інші.

Діяльність митних органів України сьогодні ускладнена рядом чинників, серед яких не врегульованість питань щодо захисту кордону України з тимчасово окупованими територіями та Кримом, відсутність чітких законодавчих механізмів протидії окремим видам незаконного переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України, а також правові прогалини у їх повноваженнях, зокрема, щодо проведення оперативно-розшукової діяльності з метою протидії контрабанді. Митні органи України є одним із основних суб'єктів протидії контрабанді, основними завданнями яких є створення сприятливих умов для полегшення торгівлі, сприяння транзиту, збільшення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон України, здійснення разом із митними органами інших держав заходів щодо удосконалення процедури пропуску товарів, транспортних засобів через митний кордон України, їх митного контролю та митного оформлення.